

Medicinsk intervention vid fall av våld i nära relationer

Vad behöver jag veta?

Våld i nära relationer, vare sig det är psykiskt, fysiskt eller sexuellt, drabbar många människor och kan få allvarliga hälsokonsekvenser.

Rutinmässiga, men inکännande frågor om orsaken till skadorna kan uppmuntra de drabbade att prata om våldet, men även om de inte berättar så behöver det respekteras. Om förklaringar och dina iakttagelser inte stämmer överens kan öppen kommunikation utan närvaro av andra underlätta viljan att prata.

Utöver medicinsk vård kan den som är våldsutsatt också behöva skydd och psykosocialt stöd från till exempel socialtjänsten eller kvinnojourer.

Några exempel på formuleringar för att få igång samtalet:

- "Känner du dig trygg i din nuvarande hemmiljö?"
- "Eftersom våld i nära relationer är vanligt i vårt samhälle och ofta svårt att prata om så ställer jag frågan om våldsutsatthet till mina patienter."
- "Om du vill kan du prata med mig i förtroende. Jag kan informera dig om ytterligare rådgivning och stödtjänster."

Rådgivning och hjälp för yrkesverksamma och utsatta:

Kvinnor som har utsatts för våld får gratis stöd och rådgivning genom Kvinnofridslinjen 116 016, (vilket också är ett gemensamt nummer för stödlinjer i hela EU). I Sverige finns dessutom Stödlinjen för män 020-80 80 80, Stödlinjen för transpersoner 020-55 00 00 och Rätt att välja(hedersrelaterat våld) 020-57 70 70

Med.DocCard®

Medicinsk dokumentation av fynd i fall av våld i nära relationer

- ▶ Undersökningen är frivillig och muntligt samtycke inhämtas innan undersökningen.
- ▶ Skadedokumentation i journalen är viktig och kan användas som stödbesvisning vid en rättegång.
- ▶ **Vid sexuella övergrepp inom 7 dagar finns Spårsäkringssats efter sexuellt övergrepp för STI-prover och DNA-spår samt ett standardiserat formulär, NCK-guiden, för hjälp till dokumentation och vilka prover som ska tas.**

1. Grundläggande dokumentation

- **Patientuppgifter:** Namn, födelsedatum, adress

Uppgifter om undersökningen:

- **Var?** Plats för undersökningen (mottagning/akutmottagning).
- **När?** Datum och tid för undersökningen
- **Vem?** Namn på undersökaren
- **Andra närvarande personer?**

2. Händelse

Skapa en lugn och ostörd miljö för samtal och undersökning. Använd öppna och direkta frågor samt respektera om patienten inte vill lämna information. Dokumentera enligt rutin i journalen; vid behov kan dolt sökord användas för att anteckningen inte ska vara synlig i e-journalen. ▶ **Fortsättning på baksidan**

2. Händelse (Fortsättning)

- **Var** (plats) och **när** (datum, tid) **har** vad inträffat?
- **Gärningsperson**: okänd/känd? Antal?
- Patientens kroppslängd och vikt
- Patientens mentala och fysiska tillstånd (t.ex. graviditet, funktionsnedsättning, sjukdomar)

3. (Fysisk) bedömning

- **Var?** Exakt plats på kroppen, baserat på anatomiska strukturer.
- **Vad?** Beskriv fynden (t.ex. hematom, skärsår)?
- **Hur?** Ge en detaljerad beskrivning av storlek, form, färg, djup och kant. Bifoga en skiss, ritning eller foton om möjligt.
- **Hur** skadan uppstod (t.ex. föremål)?
- (Misstänkt) **diagnos**
- Skadans/skadornas **ålder**.
- **Utvärdering av fynden** i relation till sjukdomshistoriken: överensstämmelse med lämnad information (ja/nej) och svårighetsgrad.

► **Särskild rutin för dokumentation och provtagning efter sexuella övergrepp (inom 7 dagar). För mer kunskap, ta del av guide och handbok för omhändertagande och spårsäkring efter sexuellt övergrepp.**

4. Ytterligare åtgärder

- **Uppföljningsbesök** på mottagningen (datum):
- Blod-, urin- eller andra prover
- Ytterligare **diagnostiska åtgärder**?
- **Ytterligare remiss** (t.ex. till specialistläkare)
- **Eventuell hänvisning till socialtjänst, polis eller civilsamhällets stödorganisationer**

5. Fotodokumentation

Fotografier stödjer den medicinska dokumentationen av skador, liksom dokumentationen av skador på kläder och medicinska hjälpmedel.

- Fotografier ska tas konfidentiellt och diskret, och markeras på i kroppsmallen i guiden.
- Ta foton som visar både helhetsbilden och detaljer utan att ändra kameran position. För detaljbilder: Placera skalan (t.ex. skalan på detta kort) i linje med fynden och undvik spegling.

6. Bedömning av skyddsbehov

- Inläggning på sjukhus (lämpligt, möjligt eller önskvärt?)
- Önskas en tillflyktsort (kvinnojour, skyddat boende, eller släktingar)?
- Är barn inblandade?

► **Vid misstanke om att ett barn far illa görs orosanmälan till Socialtjänsten enligt rutin.**